

22) Første behandling af lovforslag nr. L 233:
Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Ændring af medicintilskudsregler – europæiske gennemsnitspriser).

Af sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen).
(Fremsat 30/3 2000).

23) Første behandling af lovforslag nr. L 234:
Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet. (Hospicer og frit sygehusvalg).

Af sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen).
(Fremsat 30/3 2000).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Medlemmer af Folketinget Søren Kolstrup (EL) og Jette Gottlieb (EL) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Økonomisk friplads i skolefritidsordninger).
(Lovforslag nr. L 274).

Medlemmer af Folketinget Knud Erik Hansen (SF), Anne Baastrup (SF), Jes Lunde (SF) og Holger K. Nielsen (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en aktiv europæisk flygtningepolitik.
(Beslutningsforslag nr. B 144).

Medlemmer af Folketinget Ebbe Kalnæs (CD), Sonja Albrink (CD) og Annie Lunde Hansen (CD) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afhjælpning af likviditetsproblemer i virksomheder, der anvender fjernvarme som procesvarme (gartnerierhvervet).
(Beslutningsforslag nr. B 145).

Miljø- og energiministeren (Svend Auken) har meddelt mig, at han ønsker at tage følgende lovforslag tilbage:

Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter.
(Lovforslag nr. L 157 B).

Ønsker nogen at optage dette lovforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen har statsministeren udpeget udenrigsministeren.

Der er indtil dette øjeblik anmeldt fire hovedspørgere. Ønsker flere at tilmelde sig som hovedspørgere? (Ophold). Det er ikke tilfældet.

De fire hovedspørgere vil få ordet i denne rækkefølge:

1. Frank Dahlgaard
2. Keld Albrechtsen
3. Hanne Severinsen
4. Peter Skaarup

Spm. nr. US 70

Frank Dahlgaard (UP):

EU-Kommissionen sendte for en måneds tid siden et papir ud med titlen »Strategiske mål for 2000-2005, udformningen af et nyt Europa«. Af det papir fremgår det, og jeg citerer:

»Der er behov for yderligere integration støttet af en systematisk reformpolitik, der omdanner både vores økonomi og vore sociale systemer . . .« – og som det hedder et andet sted:

»Vi vil fremme . . .« – og vi er EU og EU-Kommissionen –». . . reform af sociale sikringsordninger, sundhedsvæsen og pensionssystemer i EU. Vores mål er at skabe en velfærdsstat.«

På den baggrund må man spørge, om ministeren og hans regering stadig vil hævde, at EU bare er et fællesskab mellem selvstændige lande, eller om der i virkeligheden er tale om, at man sammen med den euro, der skal indføres, er ved at opbygge en helt ny superstat, som

også skal blande sig i medlemslandenes sociale ordninger.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Det vil måske bedrøve hr. Frank Dahlgaard, men jeg er faktisk også tilhænger af en velfærdsstat, og det tror jeg de fleste her i salen er.

Svaret på hr. Frank Dahlgaards spørgsmål er, at det ikke er et anliggende for Kommissionen. Hvis jeg må henvise til det nylige topmøde i Lissabon, er situationen jo, at man her opstillede en række mål for beskæftigelsesudvikling og andet, og så sagde man, at det er overladt til medlemsstaterne selv at nå de mål med deres egne midler. Det er en arbejdsform, som jeg finder meget anbefalelsesværdig, og som gjorde sit indtog i den europæiske integrationsproces for fuldt tryk under Lissabontopmødet.

Frank Dahlgaard (UP):

Ja, men der er altså ikke desto mindre tale om et arbejdsrapport for de nærmeste 5 år, og som det hedder et andet sted i papiret fra EU-Kommissionen – og det bekræfter jo sådan set det, udenrigsministeren siger:

»Medlemsstaterne skal fortsat være ansvarlige for moderniseringen af de sociale sikringssystemer, men et heldigt udfald af reformen er et fælles anliggende.«

Det vil sige, at endemålet ligger klart: Der skal altså ske en vis harmonisering af EU-landenes sociale systemer, og det er vel i virkeligheden også budskabet i den radikale økonomiprofessor Gunnar Thorlund Jepsens kronik i Politiken i dag: Der kommer til at ske en udjævning. Når man først har fælles penge og fælles rente og fælles priser, får man også efterhånden fælles løn- og sociale sikringssystemer, og dermed har man altså fået den politiske union, som regeringen hele tiden har sagt, der ikke er tale om. Er det ikke sådan, det forholder sig?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Svaret er nej.

Danmark har – men det er åbenbart ikke helt trængt ind hos hr. Frank Dahlgaard – været medlem af først EF og siden EU siden den 1. januar 1973, og også forud for folkeafstemningen dengang var der diskussion. Modstanderne på-stod, at vort medlemskab uundgåeligt ville føre til denne udjævning, nivellering, esartetgørelse af sociale systemer og ydelser, skattesystemer osv.

Er det sket? Svaret er nej, og det vil det også være i fremtiden. Vi har jo alle muligheder for selv at føre vores egen økonomiske og sociale politik her i landet, også efter at Danmark – forhåbentligt da – har besluttet at tilslutte sig den fælles valuta.

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen det er jo det, der er spørgsmålet, og ministerens partifælle, økonomiprofessor Thorlund Jepsen, har jo et andet budskab i Politikens kronik i dag, hvor han netop siger, at får man afskaffet den danske krone og får valuta fælles med de andre lande, bliver sammenligneligheden direkte og intens. Lønningerne vil tilpasse sig, og det vil sige, at vi får større lønspredning, større forskel mellem høj og lav, mellem rig og fattig, ligesom man har i de andre lande. Også når vi sammenligner de sociale systemer, vil der komme et pres, som sammen med det forhold, at man har åbnet grænserne i kraft af jaet til Amsterdam – og det træder jo i kraft i løbet af et halvt eller et helt år – vil føre i retning af en harmonisering.

Når EU-Kommissionen har dette arbejdsrapport og på forhånd siger, at resultatet er et fælles anliggende, må ministeren da indrømme, at nu er vi altså på vej ind i en union, som også omfatter de arbejdsmarkedsmæssige og de sociale områder.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg har ikke kommenteret det før, men vil da gøre det nu, når hr. Frank Dahlgaard lægger så megen vægt på det.

Et arbejdsrapport fra Kommissionen har jo ikke nogen status i Danmark. Det er ikke vedtaget andre steder end i Kommissionen, og Kommissionen skriver jo en masse af den slags papirer, der ikke har nogen lovkraft i Danmark. Det er en forvriddning af diskussionen.

Med hensyn til spredning i øvrigt synes jeg egentlig, det mest bemærkelsesværdige ved EU, som det har udviklet sig, er, at nogle af de fattige lande som f.eks. Portugal, Spanien og Irland bl.a. som følge af den bistand, vi giver de fattige lande, har udviklet sig og er kommet tættere på den gennemsnitlige europæiske levestandard. Det er jo en fantastisk positiv virkning af EU-samarbejdet, og det er også derfor, de central- og østeuropæiske lande ønsker at være medlemmer. De ønsker at få del i den mekanik, der gør, at de kan hæve deres levestandard, uden at det går ud over den sociale standard hos os.

Når vi får rigere naboer, er der også flere, der har råd til at købe vore varer, så det både bliver til fordel for dem selv og til fordel for os.

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen udenrigsministeren må da medgive mig, at der kører en regeringskonference med henblik på at ændre traktaten for EU, og den skal efter planerne afsluttes 2 måneder efter, at vi har haft en folkeafstemning om afskaffelse af kronen i Danmark. I den fase taler man i øjeblikket om – det står også i aviserne i dag – at der skal ske flertalsbeslutninger, hvor et flertal i EU altså kan stemme et mindretal ned i arbejdsmarkedsmæssige og sociale forhold.

Så vidt jeg har forstået, er Danmark imod det, men presset er der, og de fleste lande går ind for det. Kan vi modstå det pres? Kan udenrigsministeren bare sige, at det slet ikke er på dagsordenen, og at der slet ikke er tale om en politisk union, når det står i alle aviserne, når alle journalisterne siger det, og når alle taler om det?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Hr. Frank Dahlgaard siger, jeg skal medgive ham, at der føres en regeringskonference. Men det behøver jeg sådan set ikke, for jeg sidder selv personlig og deltager i den, så det er faktisk ikke noget, jeg behøver at medgive hr. Frank Dahlgaard.

Vel er der en regeringskonference, og vel diskuterer vi her overgangen til anvendelsen af kvalificerede flertalsbeslutninger på flere områder end i øjeblikket. Det er ikke sikkert, hr. Frank Dahlgaard ved det, men det er faktisk sådan, at 80 pct. af alle de beslutninger, der i dag træffes i EU, træffes ved flertalsafgørelser. Vi diskuterer, om man kan udvide rammen for flertalsafgørelser, og her siger vi fra Danmark: Ja, det vil vi gerne være med til. Der er en række områder, hvor vi tror, det vil være en god idé, men der er også nogle, hvor vi siger, at det ikke er nogen god idé, herunder det skattemæssige område og de sociale og arbejdsmarkedsmæssige områder.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu vil ministeren jo lægge hele ansvaret for det, der sker i EU, over på Kommissionen og alle mulige andre, men jeg vil godt spørge ministeren, om det ikke er korrekt, at ministrene på EU-topmødet forleden i Lissabon faktisk ved-

tog et papir, hvor udtrykket »den europæiske sociale model« er det helt centrale udtryk.

Den europæiske sociale model opfatter jeg som alternativet til den nordiske sociale model, så hvordan kan ministeren underskrive et dokument, hvori det centrale begreb er udtrykket »den europæiske sociale model«? Og kan ministeren kort meddele Folketinget, hvad det er for en europæisk social model, vi skal have fremover?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

»Den europæiske sociale model« er et udtryk, vi anvender i fællesskab for at sætte den europæiske samfundsmodel i relation til den amerikanske. Det, vi ønsker i Europa, er netop ikke en amerikansk model.

Den amerikanske økonomi har sine store fordele. Den har sin store gennemslagskraft, og den har jo i de sidste 8 år haft en meget høj vækst og har skabt masser af arbejde. Men i den amerikanske model er der ikke adgang til gratis uddannelse og sygehusbehandling og en række andre ydelser, som er helt naturlige i de europæiske lande, helt uanset at vi har organiseret os en hel del forskelligt.

Der er forskel på en nordeuropæisk model og en sydeuropæisk model, men når vi bruger udtrykket »den europæiske sociale model«, er det for at markere, at vi ønsker at gå en anden vej med en offentlig sektor af en anden størrelse og en anden kvalitet end den, man har i USA.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 71

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvordan det kan gå til, at ministeren på EU-topmødet i Lissabon var med til at godkende en udtalelse, hvor der tales om at lette skatte trykket for arbejdskraft og lidt senere om at øge beskæftigelses- og uddannelsesincitamenterne i skatte- og understøttelsessystemerne. Det er de formuleringer, ministeren har været med til at vedtage sammen med de andre stats- og udenrigsministre på topmødet.

Nu hævdede ministeren for lidt siden, at det ikke var den amerikanske model, man ønskede. Men disse ord, som ministeren selv har været med til at vedtage, er jo helt konkret, i rå tekst nøjagtig den amerikanske model, nemlig at

skatterne skal ned, dagpengene skal ned, og bistandshjælpen skal ned. Det siges jo i fuldstændig klar tekst i den topmødevedtagelse, og derfor må jeg sige: Jeg forstår ærlig talt ikke, hvordan ministeren kan være med til at vedtage en sådan formulering – især ikke på baggrund af den florumvundne tale om den europæiske sociale model, som ministeren holdt for et øjeblik siden.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Hr. Keld Albrechtsen kan ikke lide, at det er sådan, men der er faktisk ingen medlemsstater i EU i dag, som ikke ønsker, at deres samfund skal udvikle sig i retning af velfærdsstater.

Det er ikke kun de socialdemokratiske ledede lande i EU, der har det på den måde. Det er også tilfældet i Frankrig, hvor der er en socialistisk regering og en konservativ præsident, i Belgien, hvor der er en liberal regering, og i Spanien, hvor der er en konservativ regering. Ingen EU-lande ønsker at skære ned på understøttelser og forringe de sociale vilkår; det er jo slet ikke det, der er dagens Europa. Alle disse lande forsøger at skaffe sig større økonomisk vækst, så de har råd til en højere social standard. Det er selvfølgelig ikke noget, der passer i hr. Keld Albrechtsens verdensbillede, men det er jo ikke min skyld.

Hvad disse formuleringer fra Lissabon angår, er de jo bl.a. udtryk for noget, som vi også har gennemført her hos os: Vi finder, det er berettiget at prøve at se på, om man kan gennemføre en lempeligere beskatning af menneskene i den nedre ende af indtægtskalkælen for at gøre det mere attraktivt at finde en plads på arbejdsmarkedet.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt bede ministeren svare på det konkrete spørgsmål, nemlig: Hvordan kan det gå til, at ministeren har været med til at godkende en topmødebeslutning, hvor der står, at man skal øge beskæftigelses- og uddannelsesincitamenterne i skatte- og understøttelsessystemet? Altså sagt på almindeligt dansk: Dagpengene skal sættes ned.

Hvordan kan ministeren sidde i Lissabon og være med til at vedtage en sådan erklæring? Og hvordan kan ministeren så efterfølgende hævde, at det bare er os andre, der ser spøgelse ved højlys dag, når vi snakker om, at der sker en nedadgående social harmonisering i EU? Det står jo i klar tekst, hr. minister, og det er en klar

tekst, som ministeren selv har været med til at godkende. Har jeg misforstået teksten? Det har jeg desværre ikke, for den er jo glasklar i sin formulering, og nu håber jeg, ministeren vil svare konkret på spørgsmålet om den tekst, han har været med til at vedtage.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Hr. Keld Albrechtsen konkluderer nok så frejdigt, at det betyder, at vi vil sætte bistanden ned. Det var det, hr. Keld Albrechtsen sagde, og det vil jeg gerne svare på:

Regeringen har ingen som helst hensigt om at foreslå det, og beviset for, at hr. Keld Albrechtsen er galt på den, ligger jo også i, at den danske regering ikke har i sinde at foreslå den udlægning, hr. Keld Albrechtsen kommer med – overhovedet ikke.

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen jeg er da glad for at høre, at ministeren ikke har planer om at foreslå nedsættelser af satserne. Det er jeg overordentlig glad for at høre.

Men så bliver det jo totalt ubegribeligt, hvordan ministeren så kan stemme for den formulering i en topmøderesolution. Ministeren må vel medgive mig, at den ikke kan forstås på nogen anden tænkelig måde, end at skatter og understøttelser, altså dagpenge- og bistandssatser, skal sættes ned. Jeg har spurgt ministeren, om den kunne tolkes på nogen tænkelig anden måde, og det har ministeren ikke svaret på, for det kan den jo ikke. Men jeg vil gerne bede ministeren uddybe, hvad den sætning helt præcist betyder.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Der er ikke noget særlig mystisk i dette her. Der er andre lande, der har mere brug for at gennemføre regler, der giver større fleksibilitet på deres arbejdsmarked, end vi har her i landet. Danmark er vel det EU-land, der har den største fleksibilitet på arbejdsmarkedet og i øvrigt også som følge heraf flest i beskæftigelse, så vi har ikke brug for at gennemføre den slags strukturreformer. Men det er der nogle af de andre medlemslande, der føler, de har, og det er forklaringen.

Der er ingen forpligtelser for Danmark til at gennemføre dette, og vi mener selv, at vi har tilrettelagt et arbejdsmarked, som er mere smidigt end det, som findes i andre europæiske lande.

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren siger, at vi har ingen forpligtelser, og så vil jeg godt spørge: Er det sådan, at ministeren betragter en sådan topmødetekst som uforpligtende? Og er det ikke sådan, at det lige nøjagtig er på det sociale og det arbejdsmarkeds-mæssige område, man nu på regeringskonferencen behandler realitetsforslag om at harmonisere i form af flertalsafgørelser? Og er der ikke derfor en nøje sammenhæng mellem den tekst, jeg her har bedt ministeren redegøre mere detaljeret for, og de forhandlinger om en ny traktat, som pågår på regeringskonferencen?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Topmødeklæringen fra Lissabon, som jeg synes er et virkelig godt dokument, er uforpligtende i den forstand, at den jo ikke pålægger nogen enkelt medlemsstat at gå hjem og gøre lige netop sådan og sådan. Hele teksten er gennemsyret af en anden filosofi, nemlig at vi 15 EU-lande i fællesskab opstiller visse fælles mål for, hvad vi skal nå i retning af at skabe bedre samfund, større fleksibilitet og større tryghed osv., og så overlader det til de enkelte lande selv at finde de rigtige midler til at nå disse mål.

Det er en sympatisk, det er en tidssvarende og nutidig måde at gribe sådanne problemer an på, og det er netop det, man gjorde i Lissabon, som på dette punkt betegner et gennembrud. Det er netop ikke harmonisering, det er en udstikning af mål, og så må de enkelte lande finde deres egne midler.

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen udenrigsministeren må vel medgive hr. Keld Albrechtsen, at der er et problem her. Når udenrigsministeren skriver under på et EU-papir med nogle hensigtserklæringer om, hvad man skal gøre i nogle medlemslande, er det jo, fordi det skal ske på den måde, og man angiver jo ikke bare nogle mål om, at det skal kunne betale sig at arbejde. Man angiver jo også nogle midler, f.eks. at der er nogle dagpengesatser og sådan noget, der skal sænkes. Det er jo det, der ligger i det, og det synes jeg som konservativ er helt fint. Men jeg synes samtidig, at det er da noget, de nationale demokratier selv skal bestemme, og det skal vi ikke blande os i.

I hele unionsprocessen starter det jo med nogle uforpligtende henstillinger. Men hvad er meningen med dem, hvis de ikke bliver forpligtende til sidst? Hvis man kobler dem sammen

med det strategipapir, der blev talt om i det foregående spørgsmål, er det selvfølgelig op til medlemslandene. Men målet skal nås, står der jo, og så er man jo på vej mod fælles regler på arbejdsmarkeds- og socialområdet, og så er de nationale demokratier undergravet.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Igen vil hr. Frank Dahlgaard have mig til at medgive et eller andet. Men jeg ved såmænd ikke, om jeg skal medgive hr. Keld Albrechtsen noget som helst, for jeg mener ikke, han har ret, og det har hr. Dahlgaard heller ikke.

Jeg er i øvrigt også tilhænger af, at det skal kunne betale sig at arbejde, vil jeg gerne sige. Men pointen i hele denne diskussion er, at det overlades til medlemsstaterne selv at finde midlerne til at arbejde sig frem mod de mål, vi i fællesskab opstiller, og det synes jeg er sympatisk. Det er ikke harmonisering.

Lad mig i en enkelt betragtning gøre gældende, hvorfor jeg finder, at hr. Dahlgaard og hr. Albrechtsen i fællesskab er galt på den. Der er jo intet som helst belæg for, at det er gået, som de to herrer prædiker. Det er jo ikke sådan, det er gået siden 1973 for Danmarks vedkommende. Vi har et socialt og arbejdsmarkeds-mæssigt modelsystem i Danmark, som adskiller sig fra det, andre lande har. Det havde vi også den 1. januar 1973, det havde vi den 1. januar 2000, og det har vi også den 1. januar 2020.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 72**Hanne Severinsen (V):**

I sidste uge blev der truffet forskellige beslutninger i Den Parlamentariske Forsamling i Europarådet. Men det er jo kun en rådgivende forsamling, og det er op til ministerrådet at sørge for opfølgningen.

Der er tre af de beslutninger, som jeg godt vil høre, hvordan man vil følge op på, og den første er med hensyn til Ukraine. Hvis der handles forfatningsstridigt efter den folkeafstemning, som kommer i næste uge, bør ministerrådet følge op og sørge for, at landet bliver suspenderet, hvis man foretager sig ting, som er imod forfatningen.

Med hensyn til Rusland vil jeg høre, hvordan man vil følge op på den suspension, som vi opfordrer til, hvis Rusland ikke tager skridt til vå-

benhvile og fredsforhandlinger, og samtidig vil jeg høre, om regeringen vil gå ind for at rejse sag ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol over for Rusland for krænkelser af menneskerettigheder i Tjetjenien.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Ukraine først: Jeg vil gerne kvittere for den intense interesse, som Europarådets Parlamentariske Forsamling vier udviklingen i Ukraine. Jeg ved, at man her følger udviklingen med stor interesse og med et kritisk øje, og det er der også grund til.

Også regeringen er bekymret over udviklingen i Ukraine, både pga. mangelen på effektive økonomiske og sociale reformer og pga. problemerne med en række forpligtelser, som Ukraine har påtaget sig, bl.a. forpligtelsen til at afskaffe dødsstraf. Vi følger med stor opmærksomhed udviklingen i Ukraine og også udfaldet af folkeafstemningen. Jeg vil ikke foruddiskontere noget, men kun sige, at vi følger udviklingen med stor opmærksomhed.

Hvad Rusland angår, har Den Parlamentariske Forsamling henstillet til Europarådets ca. 40 medlemslande og landenes ministre, at de suspenderer Ruslands stemmeret ved et møde engang i maj. Jeg er sikker på, at samtlige ministre i Europarådets Ministerkomité følger udviklingen i Rusland nøje. Vi ønsker os, at Rusland retter sig efter de henstillinger, der kommer, og jeg kan bl.a. sige, at fra mødet i EU's Ministerråd i går blev der rettet en lang række henstillinger til den russiske regering om, hvorledes den bør gribe Tjetjenien-problemet an: optage politiske forhandlinger, gennemføre uvildige undersøgelser af de påståede menneskerettighedskrænkelser osv.

Ministerkomiteen kommer til at træffe sin beslutning i maj måned, og jeg tror ikke, der er nogen regering i Europarådets medlemslande, der på nuværende tidspunkt har truffet en beslutning om sin stillingtagen til den tid.

Med hensyn til Menneskerettighedsdomstolen og Rusland har jeg ikke kendskab til, at nogen regering har planer om en sådan klage, og jeg vil ikke på stående fod kunne afgøre, om en sådan klage overhovedet har nogen muligheder for at blive rejst eller kan gennemføres ved Domstolen.

Hanne Severinsen (V):

Jeg synes ikke rigtig, jeg fik svar.

For det første vil jeg sige, at med hensyn til Ukraine er det jo ikke spørgsmålet om dødsstraf, for den har de fået ophævet. Det er spørgsmålet, om en folkeafstemning vil kortslutte demokratiet, og her har vi sagt, at hvis man gennemfører f.eks. ophævelse af immunitet og begynder at fængsle politiske modstandere, vil Europarådets Ministerkomité gribe ind med det samme, og det er faktisk det, vi beder om.

Når det gælder Rusland, har vi jo været ude for tidligere, at vi har lavet resolutioner i Europarådet, hvor vi bagefter måtte konstatere, at ministerrådet i flere måneder ikke gjorde noget, så derfor er det vigtigt, at man følger op hurtigt. Og med hensyn til Menneskerettighedsdomstolen kan vi jo, ligesom vi gjorde i Kemal Koc-sagen, til enhver tid rejse sag ved Menneskerettighedsdomstolen. Det er bare spørgsmålet om, hvem der gør det, men det, vi opfordrede til, var, at landene måske fandt sammen og gjorde det i fællesskab. Det er jo landene, der kan indklage for Menneskerettighedsdomstolen, når det gælder den slags sager, ikke de enkelte personer.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil gerne igen bekræfte min egen og regeringens bekymring over nogle af de tendenser, vi ser i udviklingen i Ukraine. Vi håber, at Ukraine afstår fra at gennemføre forholdsregler, der vil være en krænkelse af deres internationale forpligtelser og deres forpligtelser i forhold til menneskerettighederne.

Med hensyn til Ministerkomiteen i Europarådet er det rigtigt, at Ministerkomiteen ikke altid følger de råd, der kommer fra Den Parlamentariske Forsamling, for det er jo ministerrådets forpligtelse at foretage en selvstændig vurdering. Det vil det også være denne gang, og mig bekendt har som sagt ingen regeringer lagt sig fast på et standpunkt.

Kemal Koc-sagen er en anden sag. Her træder staten i og for sig ind på vegne af en krænket enkeltperson og rejser en sag, og det er jo en anden problemstilling, fru Hanne Severinsen her har skitseret.

Hanne Severinsen (V):

Ja, for her er der nemlig tale om mange massive krænkelser. Der er tale om massakrer, så derfor mener jeg sådan set godt, at staterne ville kunne indklage Rusland for menneskerettighedskrænkelser.

Men jeg synes også, det er vigtigt, at Ministerkomiteen holder op med at dække sig ind under, at der skal være enstemmighed. Der er jo faktisk muligheder for at stemme, som man vil, i Ministerkomiteen, og det er det, man dækker sig ind under: man skal være enige, og så bliver man ikke enige om meget andet end en meget lille fællesnævner, og det synes jeg mange gange er alt for lidt. Det er derfor, vi har det sådan i Europarådet, at Ministerkomiteen ikke rigtig følger op, men mere snakker om tingene.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Først med hensyn til menneskerettighedskrænkelserne i Tjetjenien: Jeg mener, det centrale krav til den russiske regering er det krav, som er fremført af FN's højkommissær for menneskerettigheder, Mary Robinson, og som EU's Ministerråd har tilsluttet sig, nemlig at den russiske regering er forpligtet til at gennemføre en tilbundsående undersøgelse af disse formodede påståede menneskerettighedskrænkelser. Første led i dette må selvfølgelig være en pålidelig udredning af, hvad der rent faktisk er sket, og det krav vil jeg gerne helt og holdent tilslutte mig på den danske regerings vegne.

Kravet om enighed i Ministerkomiteen er jo en ordening, som Europarådet er født med, og den tror jeg ikke man skal gøre sig håb om at kunne fjerne.

Hanne Severinsen (V):

Nej, det er en enighed, man har besluttet sig for. Man kan godt stemme, hvis man vil, men man har bare besluttet, at der skal være enighed.

Det er selvfølgelig rigtigt, at der er nogle ting som f.eks. en endelig beslutning om udelukkelse, der skal besluttes i enighed. Men man skal jo også lige huske, at Rusland blev optaget på betingelse af, at man løste interne og eksterne konflikter med fredelige midler. Det var udenrigsministeren selv med til at pålægge Rusland i sin tid, da de blev medlem, og derfor synes jeg, det er vigtigt, at man følger op. Men jeg tager det som et tilsagn om, at hvis man finder konkrete menneskerettighedskrænkelser, så vil man overveje at gå sammen med andre lande om at indklage Rusland for Menneskerettighedsdomstolen.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil gerne gentage, hvad jeg sagde før: Jeg vil ikke på stående fod overhovedet gå ind i over-

vejsler om at rejse sager ved Menneskerettighedsdomstolen. Det er jeg ikke i stand til at overskue på stående fod.

Det er selvfølgelig et spørgsmål, jeg med glæde forsøger at besvare mere omhyggeligt i Folketingets udvalg.

Margrete Auken (SF):

Jeg kan forstå, at ministeren ikke rigtig har haft lejlighed til at sætte sig grundigt ind i sagen. Jeg vil lige sige, at det jo ikke er et spørgsmål om stemmeretten.

Det var et ganske marginalt flertal i Europarådet, der vedtog, at man fratog den russiske delegation stemmeretten i rådet, og så vidt jeg ved, stemte samtlige danske medlemmer af delegationen imod den beslutning. Men så vidt jeg også ved, stemte samtlige danske medlemmer for de ændringer, der var i lord Judds rapport om menneskerettighedskrænkelserne, og det var altså ganske skrappe sager, som jeg egentlig vil håbe at ministeren ikke bare betragter som noget, man sådan i al stilfærdighed skal kigge på og undersøge og gruble lidt over.

I betragtning af, at man var klar med hele bombardementet, da det gjaldt Kosovo, er det altså så pinligt – ikke fordi jeg synes, man skal bombe derovre, jeg synes også, det var forkert, at man bombede i Kosovo, men på en eller anden måde var man altså ret løs på aftrækkeren, dengang man syntes, man kunne overskue det felt. Og nu kommer der altså en gang væverier her, hvor der er kommet en så klar tilkendegivelse, som der er, fra Europarådet om, at ministerrådet nu bør gå i gang med at tage sig selv og menneskerettighedskravene alvorligt.

Jeg vil gerne bede ministeren lige sige til mig, at han er klar over, at det ikke er stemmeretsspørgsmålet, men et spørgsmål om en ren suspension, som han har bedt om bliver sat i gang, hvis ikke der sker noget.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg er helt bekendt med stemmeafgivningsmønstret i parlamentarikersamlingen, og jeg kan altså ikke godkende, at EU's reaktion over for Rusland er stilfærdig eller ikke er til stede. Jeg vil henvise til den erklæring, som blev vedtaget på topmødet i Helsingfors, og den opfølgning, som siden er sket, med en række eksempler på, at EU i sit forhold til Rusland har kølet forholdet ned.

Jeg synes også, det er på sin plads at gøre det, samtidig med at det er på sin plads at være

opmærksom på, at vi ønsker at udvikle samarbejdet med Rusland. Det var disse træk, kan man sige, der meget klart kom til udtryk i det mange timers møde, der i går var mellem EU's udenrigsministre og den russiske udenrigsminister.

Peter Skaarup (DF):

Jeg spørger lige angående Europarådet og Rusland, og i den forbindelse vil jeg godt spørge udenrigsministeren, om det er sådan, at regeringen vil træffe en meget hurtig beslutning med hensyn til opfølgningen på parlamentarikerforsamlings beslutning om Rusland og eksklusionen.

Jeg vil godt spørge udenrigsministeren, om man ikke mener, det er vigtigt, når der træffes beslutninger i parlamentarikerforsamlinger, at man så også lytter til det og reagerer meget hurtigt. Vi ser jo krænkelse af menneskerettigheder m.v. i Rusland, som det er vigtigt at man hurtigt griber ind over for. I den forbindelse vil jeg godt spørge udenrigsministeren, om regeringen derfor vil sætte sagen på dagsordenen for Det Udenrigspolitiske Nævns møde på fredag, sådan at man også kan konsultere Folketingets partier med hensyn til, hvilken melding regeringen skal komme med.

Jeg er enig med fru Hanne Severinsen i, at det haster med at reagere, og vi kan ikke bare lade vores beslutningsmyndighed være i lommen på EU eller andre nationer. Det er vigtigt, at Danmark reagerer, og at vi har en selvstændig holdning på det her område.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg har med stor glæde informeret Nævnet om, hvad der er sket og om regeringens holdning til det. Jeg kan sige, at regeringen ingen som helst planer har om en hurtig beslutning. Ministerkomiteen træder jo sammen engang i maj måned – så vidt jeg husker, er det den 31. maj – og før den tid vil der ikke, tror jeg, være nogen af ministrene og mine kolleger, der træffer en beslutning om opfølgningen.

Men det gør vi jo bl.a. heller ikke af den meget gode grund, at vi ønsker, at den russiske regering netop skal lytte til kritikken og gøre noget ved den og forhåbentlig gøre det hurtigt og forhåbentlig gøre det, før ministerkomiteen træder sammen.

Per Stig Møller (KF):

Jeg synes, at der er en vis sammenblanding af EU's politik i forhold til Rusland og Europarådet. Når udenrigsministeren siger, at man ikke træffer nogen beslutning, og at det afhænger af, om der kommer politiske forhandlinger, så er det jo rigtigt, at sådan noget skal man sige til Rusland, men Europarådet har jo nogle klare statutter. Der drejer det sig ikke bare om at have en dialog med Rusland – det skal udenrigsministeren sørge for på andre planer – Europarådet har jo sine statutter om, at man skal respektere demokratiet og menneskerettighederne, for hvis det var sådan, at man bare kunne være medlem af Europarådet, så havde man jo ikke startet med 15 lande, så havde man jo startet med fuldt hus.

Rusland blev optaget i 1996 under klar forudsætning af, at de sørgede for fred i Tjetjenien. Man kan jo klart konstatere, at det har der ikke været. Når man så, efter at de har startet krigen og smadret landet, siger til dem, at nu skal der være politiske forhandlinger, så er spørgsmålet jo: Med hvem og om hvad? For i 1996 var man jo enig om, at der skulle være politiske forhandlinger, for at Tjetjenien kunne gå over til selvstændighed, hvis de ville det, inden år 2001.

Så mit spørgsmål til ministeren er: Er ministeren ikke enig i, at der er forskel på den beslutning, EU kan træffe, og den beslutning, Europarådet kan træffe? For det skal se, om man har fulgt reglerne eller man ikke har. Og man har ikke fulgt dem, efter den måde, man har efterlevet aftalen i 1996 på eller ikke efterlevet dem. Der er to forskellige ting her.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Det vil jeg gerne medgive – for nu at tale Frank Dahlgaardsk: Sådan er det. Det er to forskellige organisationer med hver deres grundlag og beslutningsprocesser. Det er soleklart, og det giver selvfølgelig en forskel i forløbet her.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil gerne spørge: Hvilke kriterier har ministeren for at følge en beslutning op vedtaget i parlamentarikerforsamlingen? Hvor slem skal Ruslands ageren over for Tjetjenien være, før regeringen vil presse på i ministerrådet for at følge det op, som vi har besluttet i parlamentarikerforsamlingen?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Det eneste kriterium, jeg kender, er, hvad der ud fra en samlet vurdering forekommer det klogeste at gøre. Vi har på den ene side jo et stærkt, klart behov for at få sagt fra over for den russiske fremfærd i Tjetjenien. Det skal vi ikke holde os tilbage fra at gøre i de forskellige internationale forsamlinger, hvor Danmark er repræsenteret. På den anden side har vi også en klar interesse i at udvikle et partnerskab med Rusland, et godt samarbejde med Rusland, både politisk og økonomisk. I afvejningen af disse forskellige hensyn må man så træffe en beslutning.

Formanden:

Fru Eva Kjer Hansen. Er det den rigtige plads, fru Eva Kjer Hansen sidder på? . . . Så var det nok en idé at komme derhen.

Eva Kjer Hansen (V):

Undskyld, hr. formand. Jeg var ikke klar over, at det var et problem.

Jeg vil gerne som opfølgning på ministerens besvarelse spørge, om ministeren vil tage initiativ til, at man får et hurtigere møde frem for at afvente til den 31. maj. Det forekommer mig at være utrolig lang tid at vente på at komme videre med de problemer, som er diskuteret her i dag. Så mit konkrete spørgsmål er: Vil man fra dansk side prøve at presse på og prøve at få arrangeret et møde meget hurtigt, så man kan komme videre?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Europarådets Ministerkomité mødes to gange om året, en gang i november og en gang i maj, og disse terminer er fastlagt meget lang tid i forvejen. Jeg tror ikke, det vil være muligt at samle Europarådets ministre med hurtigt varsel; det må jeg ærligt indrømme. Så vidt jeg ved, er det Irland, der i øjeblikket har formandskabet i ministerkomiteen. Jeg kan tage fejl, men i givet fald er det jo den irske formand, der skal tage initiativ til noget sådant, men jeg tror ærligt talt ikke, at det er en realistisk mulighed.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 73

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt spørge udenrigsministeren, om det er sådan, at man på det møde, der skal være i morgen i Østersørådet i Kolding, vil debattere spørgsmålet om sexmisbrug af børn i de baltiske lande.

Det fremgår af Berlingske Tidende i dag, at man har emnet på dagsordenen, og at det eneste konkrete initiativ, man vil tage, er at oprette en hjemmeside som hjælp til de gadebørn i Letland, som den her debat handler om. Og dér vil jeg godt spørge: Hvilken indgang har regeringen til mødet i Østersørådet, og hvilke initiativer har man tænkt sig at tage fra dansk side? Det er mildest talt fattigt, hvis det eneste initiativ, man vil tage, er at oprette en hjemmeside, som man må formode at de fleste gadebørn overhovedet ikke kan læse eller komme ind på.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Østersørådet skal diskutere en lang række sager af generel betydning for Østersøområdet udvikling. Det er sjældent, at Østersørådet giver sig til at diskutere konkrete enkeltsager, og det tror jeg heller ikke vil ske denne gang.

Men jeg vil minde om det danske initiativ, som vi tog for et par år siden, om en særlig indsats bl.a. for gadebørn og for andre meget udsatte grupper i eksempelvis Skt. Petersborg-området, i de baltiske lande, i Kaliningrad.

Dette sociale initiativ er under fuld udvikling, og vi gør her med relativt beskedne midler dog en indsats for at hjælpe nogle af de mest udsatte grupper. Jeg har besøgt nogle af de projekter, det handler om, og jeg kan sige, at pengene falder på et tørt sted.

Peter Skaarup (DF):

Jeg kunne godt tænke mig, at ministeren kunne komme mere ind på, hvad regeringen har tænkt sig at gøre i forhold til det konkrete, altså i forhold til den indsats, der skal ske også i fremtiden. Jeg synes som sagt, at det er noget fattigt, hvis det eneste konkrete, man har tænkt sig at gøre fra nu af og frem, er at oprette en hjemmeside, som vi må formode at de fleste overhovedet ikke kan komme ind på.

I den forbindelse vil jeg også godt spørge regeringen, om man med hensyn til de udtalelser, der skal være fra Østersørådet, vil komme med

en kritik af det øgede sexmisbrug, vi ser af børn i Letland. Vil man komme med en kritik over for de lande, ikke bare Letland, men også de øvrige baltiske lande, hvor vi ser det her misbrug.

Det ville være relevant at kritisere lande, der accepterer det og ikke griber ind over for det, hvilket vi forhåbentlig gør i Danmark.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg er helt enig med hr. Peter Skaarup i, at det ville være for fattigt, hvis det eneste, Danmark gjorde, var at medvirke til at oprette en hjemmeside. Men vi har faktisk et socialpolitisk program, som er i kraft i forhold til disse områder her.

Lad mig så i øvrigt sige, at jeg vil benytte enhver lejlighed til på topmødet at foreholde medlemslandene af Østersørådet det ansvar, man har over for de meget udsatte grupper.

Peter Skaarup (DF):

Jeg takker for ministerens melding her. Jeg synes, det er vigtigt, at regeringen vil forsøge at få de andre lande i tale på det her område. Men jeg vil også godt sige, at jeg stadig væk mener, at der bør komme noget konkret på bordet. Jeg ved godt, at man har nogle projekter i Riga, hvor Danmark er aktiv, men jeg synes, der skal mere konkret på bordet, også i forhold til fremtiden.

Så vil jeg godt spørge ministeren, om Danmark som land vil tage initiativ til en fordømmelse af det sexmisbrug, der finder sted bl.a. i Letland og i de baltiske lande. Det må vel være det forum, man skal bruge til at påtale sådan nogle ting, når de pågældende lande sidder med omkring bordet.

Jeg ved, at den danske østersøkommissær, Ole Espersen, også er interesseret i det her område og mener, at der skal gribes hårdt ind. Der mener jeg altså at man fra dansk side skal gøre en indsats, og at man skal påtale det på selve mødet. Det vil jeg godt bede ministeren svare på om han vil gøre.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Det er altså, som jeg har sagt, ikke noget, vi kun gør i Riga; det er noget, vi gør i hele Østersøområdet: i Skt. Petersborg-området, i de baltiske lande og i Kaliningrad.

Ja, vi er helt på det rene med fra den danske regerings side – og det er der jo mange danske ngo'er og andre der også er helt vidende om –

at de sociale forhold i de baltiske lande, i Skt. Petersborg og i Kaliningradområdet, som er grænseområder her omkring Østersøen, lader meget tilbage at ønske. Det ved de pågældende regeringsrepræsentanter jo også udmærket. Det er jo ikke en fordømmelse af regeringer.

Det, det handler om, er at prøve på at skabe økonomisk vækst og socialt bedre forhold i disse lande. Det gør vi i øvrigt nok bedst ved, at disse lande så hurtigt som muligt kan blive medlemmer af EU.

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg takker og anerkender igen de ord, der kommer fra ministeren. Jeg synes, det er vigtige ord, men jeg synes altså også, at det vil være vigtigt, hvis Danmark kan komme med nogle konkrete forslag og initiativer over for de baltiske lande i forhold til det her.

Vi er jo meget glade for venskabet med de baltiske lande, og gode venner må også fortælle det, hvis der blandt de gode venner er nogle lande, der ikke rigtig lever op til de forudsætninger, som vi ønsker os. Når man ser, at danskere rejser til de baltiske lande som sådan en form for sexturister og foretager seksuelt misbrug af børn, så må vi tage det alvorligt.

Red Barnets generalsekretær, Laue Traberg Smidt, kritiserer den danske indsats her og mener, at den er for fattig. Der synes jeg, det vil være vigtigt, at regeringen kommer med en melding på mødet og ikke er vattet. Derfor vil jeg igen spørge: Vil den danske regering over for de andre baltiske lande kræve, at der bliver vedtaget en resolution eller en holdningstilkendegivelse over for dem, hvor man sætter de her ting på plads og kritiserer indsatsen i de baltiske lande?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Konklusionerne fra mødet drages jo af alle lande i fællesskab, og det kan jeg ikke gøre på forhånd, men jeg kan da over for Folketinget give udtryk for regeringens holdning, som er, at landene omkring Østersøen, også dem, der har de store økonomiske og sociale problemer, selvfølgelig må gøre en stor indsats for at løse problemer af den type, som hr. Peter Skaarup har talt om.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 59: Forslag til lov om autorisation af elinstallatører m.v.

Af by- og boligministeren (Jytte Andersen). (Fremsat 27/10 99. Første behandling 24/11 99. Betænkning 21/3 2000. Anden behandling 4/4 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 112 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 117: Forslag til lov om ændring af lov om værdipapirhandel m.v. (Regelforenkling, endelig afregning og sikkerhedsstillelse, koncerninterne transaktioner).

Af økonomiministeren (Marianne Jelved). (Fremsat 2/12 99. Første behandling 11/1 2000. Betænkning 16/3 2000. Anden behandling 4/4 2000. Tillægsbetænkning 6/4 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 97 stemmer (S, V, KF, SF, CD, RV, KRF og FRI) mod 12 (DF og (ved en fejlafstemning) EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 173: Forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat og lov om amtskommunal indkomstskat. (Ændret afregning vedrørende tidligere år af den udbetalte kommuneskat af 10-mands-projekter).

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen). (Fremsat 26/1 2000. Første behandling 11/2 2000. Betænkning 30/3 2000. Anden behandling 6/4 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 106 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 195: Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af justitsministeren (Frank Jensen). (Fremsat 9/2 2000. Første behandling 29/2 2000. Betænkning 30/3 2000. Anden behandling 6/4 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.